

B/3. - 34. Jogorvoslat a szabálysértési hatóság határozatával szemben.

Jogi szakvizsga tétel / B-rész / Szabálysértési jog

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (Szabs. tv.)

Szabs. tv. 105-116. §

105. § (1)¹ Az érdemi határozattal szemben az eljárás alá vont személy és képviselője, továbbá az okozott kár megtérítésére kötelezés esetén, kizárólag e rendelkezéssel szemben a sértett az érdemi határozatot hozó szabálysértési hatóságnál a határozat közlésétől számított nyolc napon belül kifogást nyújthat be. Amennyiben a pénzbírság összegét külön jogszabály állapította meg, a pénzbírság mértéke miatt nincs helye kifogás benyújtásának.

(2) A kifogásban elő kell adni annak okát. Az ok téves megjelölése vagy hiánya miatt a kifogás érdemi elbírálását nem lehet megtagadni. A kifogásban egyértelműen meg kell jelölni, hogy a bíróság az ügyet tárgyaláson bírálja el.

(3) Ha a kifogásban olyan új tényt állítanak vagy olyan új bizonyítékra hivatkoznak, amelyet a szabálysértési hatóság a kifogással támadott határozat meghozatala során nem ismert, a szabálysértési hatóság ezen új tényre, illetve bizonyítékra figyelemmel a kifogás alapján a határozatát visszavonhatja, vagy az eljárás alá vont személy javára megváltoztathatja.

(4) A szabálysértési hatóság kifogás alapján megváltoztatott határozata ellen az eljárás alá vont személy és képviselője a közléstől számított nyolc napon belül ismételt kifogást nyújthat be. Az ismételt kifogásban csak a határozat megváltoztatással érintett megállapításait lehet sérelmezni.

(5) A szabálysértési hatóság elutasítja az ismételt kifogást, ha az nem a megváltoztatással érintett megállapítások ellen irányul. Az elutasítás ellen nincs helye jogorvoslatnak.

106. § (1) A szabálysértési hatóság elutasítja az elkészített vagy nem a jogosult által előterjesztett kifogást. E határozat ellen nincs helye jogorvoslatnak.

(2)² Ha a szabálysértési hatóság a kifogással támadott határozatát nem változtatja meg, a kifogás hatósághoz történő beérkezését követő nyolc - a bizonyítási eljárás lefolytatása esetén tizenöt - napon belül az iratokat a kifogás elbírálására megküldi a 42. § (2) bekezdése szerinti járásbíróságnak. Az ismételt kifogást a szabálysértési hatóság haladéktalanul megküldi a járásbíróságnak.

88. Általános szabályok a bíróság előtti eljárásban

107. § (1) A bíróság a szabálysértési ügyben egyesbíróként jár el.

¹ A 2012. évi XXXI. törvény 1. § (14) szerinti szöveggel lép hatályba.

² A 2012. évi XXXI. törvény 28. § 4. szerint módosított szöveggel lép hatályba. Módosította: 2012. évi CCXI. törvény 85. § i).

(2) A bíróság szabálysértési ügyben az iratok beérkezését követő harminc napon belül végzéssel határoz, amely rendelkező részből és indokolásból áll. Az ügydöntő végzés indokolása - ha e törvény másképp nem rendelkezik - tartalmazza a tényállást, a bizonyítékok értékelését, a végzés rendelkezéseinek indokait és megjelöli a végzés alapjául szolgáló jogszabályokat.

☞ (2a)¹ Ha a bíróság tárgyaláson hozott, kihirdetés útján közölt ügydöntő végzése a jogosultak jogorvoslati jogról való lemondása miatt nyomban jogerőre emelkedik, a végzés indokolása csupán a tényállásból és az alkalmazott jogszabályok megjelöléséből is állhat. Ebben az esetben a bíróság a tárgyalásról rövidített jegyzőkönyvet készíthet, amelynek kizárólag a 91. § (2) bekezdésében írt adatokat, valamint a bírósági tárgyalás menetét is kell tartalmaznia oly módon, hogy a jegyzőkönyv alapján az eljárási szabályok megtartása nyomon követhető legyen.

(2b)² A határozati formát nem igénylő bírói intézkedéssel szemben, valamint, ha e törvény kivételt nem tesz, pervezető végzéssel szemben jogorvoslatnak nincs helye.

(3) A pervezető végzést nem kell indokolni. A bizonyítási indítvány elutasításának indokait az ügydöntő végzésben kell kifejteni.

(4)³ A bíróság az ügy elbírálását követően végzésének kiadmányait kézbesíti és a szabálysértési ügy iratait végzése kiadmányával együtt visszaküldi a szabálysértési hatóságnak.

89. Intézkedések a kifogás alapján

108. § (1) A bíróság a 106. § (2) bekezdése szerint megküldött kifogás beérkezését követően öt napon belül megvizsgálja, hogy helye van-e

- a) az ügy áttételének,
- b) az eljárás felfüggesztésének,
- c) az eljárás megszüntetésének,

és a szükséges intézkedéseket haladéktalanul megteszi.

(2) A bíróság a szabálysértési hatóság határozatát hatályon kívül helyezi és az iratokat a szabálysértési hatóságnak megküldi, ha

- a) a határozatot a szabálysértési hatóságnak törvényben kizárt tagja hozta,
 - b) a szabálysértési hatóság - a bíróság hatáskörébe tartozó szabálysértés kivételével - nem a hatáskörében járt el, illetve a hatáskörét túllépte,
- és új eljárás lefolytatására kötelezi a szabálysértési hatóságot.

(3) Ha a bíróság azt észleli, hogy a szabálysértési hatóság a bíróság hatáskörébe tartozó szabálysértés miatt hozott határozatot, a bíróság a szabálysértési hatóság határozatát hatályon kívül helyezi és az eljárást e törvény rendelkezései szerint folytatja le.

(4)⁴ A bíróság eljárást megszüntető határozatával szemben jogorvoslatnak nincs helye.

90. A kifogás elintézése tárgyalás tartása nélkül

1 Megállapította: 2016. évi CXVI. törvény 72. §. Módosította: 2018. évi CXXI. törvény 100. § e).

2 Beiktatta: 2013. évi XCIII. törvény 151. § (1). Hatályos: 2013. IX. 1-től.

3 Megállapította: 2013. évi XCIII. törvény 151. § (2). Hatályos: 2013. IX. 1-től.

4 A 2012. évi XXXI. törvény 1. § (15) szerinti szöveggel lép hatályba.

109. § Ha a 108. §-ban írt intézkedésnek nincs helye és a kifogásban nem kérték az ügy tárgyaláson történő elbírálását, a bíróság a kifogást tizenöt napon belül tárgyalás tartása nélkül, az iratok alapján bírálja el, feltéve, hogy az eljárás az iratok alapján lefolytatható.

91. A kifogás elintézése tárgyaláson

 110. § (1)¹ A bíróság tárgyalást tart, ha a kifogásban a jogosult kifejezetten kérte az ügy tárgyaláson történő elbírálását, vagy ha a bíróság tárgyalás tartását szükségesnek tartja. A bíróság nem köteles tárgyalást tartani, ha az iratok alapján azt állapítja meg, hogy a kifogás alapos és a bíróság döntése a kérelemben foglaltakkal megegyezik, vagy azt az elkövető javára meghaladja.

(2) A bíróság tárgyalása nyilvános.

(3)² A bíróság a tárgyalásra idézi

a) az eljárás alá vont személyt, ha

aa) a tárgyalást az eljárás alá vont személy kérte, vagy

ab) a bíróság az eljárás alá vont személy jelenlétét egyéb okból szükségesnek tartja, vagy

b) az eljárás alá vont személy képviselőjét, ha a bíróság megítélése szerint az a) pont ab) alpontja szerinti esetben a tárgyalás ilyen módon is megtartható.

(3a)³ A (3) bekezdésben nem szabályozott esetekben a bíróság az eljárás alá vont személyt értesíti.

(4) Ha az eljárás alá vont személy a szabályszerű értesítésre nem jelent meg, távollétében a tárgyalás megtartható, erre őt az értesítésben figyelmeztetni kell.

(5) Ha a tárgyaláson a tárgyalás tartását kérő személy nem jelenik meg és elmaradását alapos indokkal előzetesen nem mentette ki, úgy kell tekinteni, mint aki a kifogását visszavonta.

(6) Ha a kifogásban nem kérték tárgyalás tartását, de a bíróság a tárgyalás tartását szükségesnek tartja és a kifogást előterjesztő ezen nem jelenik meg és elmaradását alapos indokkal előzetesen, illetve az akadály felmerülésekor haladéktalanul nem mentette ki, a bíróság a kifogást az iratok alapján bírálja el.

(7) Az eljárás alá vont személy a szabálysértési tárgyaláson képviselővel is képviseltetheti magát, ha jelenléte nem kötelező.

(7a)⁴ A (3) bekezdés b) pontja szerint idézett képviselő jelenlétének hiánya csak abban az esetben akadály a tárgyalás megtartásának, ha a tárgyaláson az eljárás alá vont személy sem jelenik meg, így a kifogás tárgyában megalapozott döntés nem hozható.

(8)⁵ A bíróság a tárgyalásról értesíti az eljárás alá vont személy képviselőjét és a sértettet, valamint - amennyiben a szabálysértési hatóság a felterjesztés során részvételi szándékát kifejezetten jelezte - a szabálysértési hatóságot. Ha a szabálysértési hatóság képviselője a részvételi szándékát bejelentette, távollétében a tárgyalás nem tartható meg.

92. A szabálysértési tárgyalás szabályai

¹ Megállapította: 2018. évi CXXI. törvény 93. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

² Megállapította: 2015. évi CCII. törvény 30. § (1). Hatályos: 2016. I. 1-től.

³ Beiktatta: 2015. évi CCII. törvény 30. § (2). Hatályos: 2016. I. 1-től.

⁴ Beiktatta: 2015. évi CCII. törvény 30. § (3). Hatályos: 2016. I. 1-től.

⁵ Megállapította: 2016. évi CXVI. törvény 73. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

111. § (1) A tárgyalást a bíró az ügy megjelölésével nyitja meg, majd a megidézettek és az értesítettek számbavételét követően - amennyiben a tárgyalás megtartásának nincs akadálya - felhívja a tanúkat a tárgyalóterem elhagyására, az igazolatlan eltávozás következményeire való figyelmeztetés mellett.

(2) A bíró ismerteti a szabálysértési hatóság határozatának, valamint az ellene emelt kifogásnak a lényegét, a tárgyalás tartására irányuló kifejezett kérelmet, továbbá az iratok tartalmából mindazt, amit az ügy eldöntése szempontjából lényegesnek tart.

(3) Az eljárás alá vont személy, a képviselője, valamint a szabálysértési hatóság képviselője az ismertetés kiegészítését kérhetik.

112. § (1) A bizonyítás felvételének sorrendjét és terjedelmét a bíró állapítja meg.

(2) A bizonyítási eljárást az eljárás alá vont személy meghallgatásával kell kezdeni. Amennyiben az eljárás alá vont személy nincs jelen a tárgyaláson és jelenléte nem kötelező, az üggyel kapcsolatos korábbi nyilatkozatát kell felolvasni.

(3) Az eljárás alá vont személyt - személyi adatai felvételét követően - figyelmeztetni kell, hogy nem köteles vallomást tenni, majd ezt követően a még meg nem hallgatott eljárás alá vont személyek távollétében kell meghallgatni.

(4) Az eljárás alá vont személy a tárgyalás rendjének zavarása nélkül a tárgyalás alatt is értekezhet képviselőjével.

(5)¹ Ha az eljárás alá vont személy, a képviselő, illetve a sértett a tárgyaláson vagy azon kívül a kifogást visszavonja, a bíróság a szabálysértési ügy iratait visszaküldi a szabálysértési hatóságnak. Ez esetben a szabálysértési hatóság határozata a visszavonás bejelentésének, illetve a bírósághoz érkezésének napján jogerőre emelkedik. Az eljárás alá vont személy képviselője kifogását csak az eljárás alá vont személy egyetértésével vonhatja vissza.

113. § (1) A szabálysértési hatóság képviselője és az eljárás alá vont személy képviselője az eljárás alá vont személyhez, a tanúkhöz és a szakértőkhöz kérdést intézhet, bizonyítási indítványokat terjeszthet elő.

(2) A bíróság a bizonyítási indítványok felől külön indokolás nélkül dönt, elutasításukat csak az ügydöntő végzésben kell indokolni.

(3) Ha a bizonyítás felvétele a tárgyaláson jelentős nehézségbe ütközne, a bíróság kiküldött bíró vagy megkeresett bíróság útján jár el.

(4)² Amennyiben a tárgyalás adataiból bűncselekmény gyanúja lehet következtetni, a bíróság az ügyet haladéktalanul átteszi a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező ügyészséghez.

114. § (1) A bíróság az ügyet lehetőleg egy tárgyalási napon befejezi.

(2)³ Ha az ügy terjedelme, a bizonyítás kiegészítése miatt, vagy egyéb fontos okból szükséges, a bíró a tárgyalást legfeljebb tizenöt napra elnapolhatja. Az elnapolt tárgyalást a tárgyalás korábbi részéről felvett jegyzőkönyv lényegének ismertetésével kell kezdeni, feltéve, hogy az eljárás alá vont személy vagy a képviselője ezt szükségesnek tartja.

(3) Ha a tárgyalás megtartásának akadálya van, a bíró a tárgyalást legfeljebb harminc napra elhalasztja, a tárgyalás új határnapját nyomban kitűzi.

¹ A 2012. évi XXXI. törvény 1. § (16) szerinti szöveggel lép hatályba. Módosította: 2013. évi XCIII. törvény 187. § 22.

² Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 324. § a).

³ Módosította: 2013. évi XCIII. törvény 187. § 23.

115. § (1)¹ Amennyiben a bizonyítási eljárást a bíróság befejezetté nyilvánította, először a szabálysértési hatóság jelenlévő képviselője, majd az eljárás alá vont személy jelenlévő képviselője, illetve az eljárás alá vont személy fejtheti ki álláspontját az ügy lényegéről, majd a sértett szólalhat fel.

(2) A nyilatkozatokat követően a bíróság zárt ülésen meghozza a végzését, amelyet nyomban nyilvánosan kihirdet.

93. A kifogás elbírálása tárgyában hozott ügydöntő végzés

116. § (1) A bíróság a szabálysértési hatóság határozatát végzésében

a) hatályban tartja, ha a kifogás alaptalan,

b) az eljárás alá vont személy javára megváltoztathatja, ha a kifogásban olyan új tényt állítanak vagy olyan új bizonyítékra hivatkoznak, amelyet a szabálysértési hatóság a kifogással támadott határozat meghozatala során nem ismert,

c) megváltoztatja, ha a szabálysértési hatóság jogszabályt helytelenül alkalmazott.

(1a)² A bíróság a 122. § (2) bekezdésében meghatározottak megfelelő alkalmazásával az eljárás alá vont személy terhére a szabálysértési hatóság határozatában megállapított rendelkezéseknél hátrányosabb rendelkezést akkor hozhat, ha a tárgyaláson új bizonyíték merül fel és ennek alapján a bíróság olyan új tényt állapít meg, amelynek folytán súlyosabb minősítést kell alkalmazni, vagy jelentős mértékben súlyosabb büntetést kell kiszabni.

(2) A bíróság a kifogást elbíráló végzésében rendelkezik a szabálysértési költség viseléséről.

(3) A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

(4)³

BH2003.185.

BH2003.185.

BH2003. 185.

A büntetőeljárási törvény rendelkezései szerint a Legfelsőbb Bíróság által lefolytatott felülvizsgálati eljárások a szabálysértési ügyekre nem vonatkoznak; a szabálysértések tekintetében rendkívüli jogorvoslatként csak az Sztv. XI. fejezete szerinti perújításnak van helye [Be. 287/B. §, 289/A. § (2) bek. a) pont, 1999. évi LXIX. tv. (Sztv.) 36. §, 105. §].

A közúti közlekedés rendjének megzavarása miatt indult szabálysértési eljárásban a rendőrkapitányság, - mint I. fokú szabálysértési hatóság - a 2001. február 16-án meghozott határozatával eljárás alá vont személyt a közúti közlekedés rendjének megzavarása szabálysértés elkövetése miatt 30 000 forint pénzbírsággal és 4 hónapi járművezetéstől eltiltással sújtotta.

¹ Módosította: 2015. évi CCII. törvény 53. § 32.

² Beiktatta: 2013. évi XCIII. törvény 152. §. Hatályos: 2013. IX. 1-től.

³ Hatályon kívül helyezte: 2013. évi XCIII. törvény 188. § 6. Hatálytalan: 2013. IX. 1-től.

A határozattal szemben nevezett által bejelentett kifogást követően a városi bíróság a szabálysértési határozatot tárgyalás mellőzésével meghozott határozatával hatályban tartotta, majd az ezt követő kérelemre tartott tárgyaláson hatályon kívül helyezte, és az eljárás alá vont személyt a közúti közlekedés rendjének megzavarása szabálysértés elkövetése miatt 15 000 forint pénzbírsággal sújtotta.

A bírósági határozat 2002. február 15-én jogerőre emelkedett.

E határozat ellen a kérelmező élt felülvizsgálati indítvánnyal a Legfelsőbb Bírósághoz, az ítélet felülvizsgálata, ennek eredményeként annak hatályon kívül helyezés; és a kérelmezőnek a szabálysértés elkövetésének megállapítása alóli felmentése, egyben a terhére megállapított joghátrányok mellőzése érdekében. A felülvizsgálati indítványában lényegében arra hivatkozott, hogy a megállapított tényállásból a szabálysértési hatóság, majd az elsőfokú bíróság is téves jogi következtetést vont arra, hogy a kérelmező közúti közlekedés rendjének megzavarása szabálysértést valósított volna meg. Magatartása ugyanis semmilyen vonatkozásban nem merítheti ki sem az adott, sem más szabálysértés tényállási elemeit. A bekövetkezett közúti balesetért a felelősség kizárólag a másik gépjármű vezetőjét terheli.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítványt törvényben kizártnak találta.

A büntetőeljárásról szóló 1973. évi I. tv. (a továbbiakban: Be.) rendelkezései szerint a Be. hatálya a büntetőeljárásokra terjed ki, ennek megfelelően a Be. XII. fejezetében szabályozott felülvizsgálat - ha a Be. 284. §-ában vagy 284/A. §-ában írt okai fennforognak - csak a büntetőeljárás során hozott határozatok vonatkozásában alkalmazható.

A kérelmező szabálysértési ügyében azonban nem a Be. szerint, hanem a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. tv. (Sztv.) rendelkezései alapján kerül sor az eljárás lefolytatására. Az Sztv. 36. §-a szerint a szabálysértési hatóság mint az ügyben I. fokon eljáró hatóság határozata ellen benyújtott kifogást az e törvényben meghatározott szabályok szerint a helyi bíróság bírálja el; elzárással is sújtható szabálysértés miatt pedig I. fokon a helyi bíróság jár el, amelynek határozata ellen fellebbezésnek van helye a megyei bírósághoz.

A szabálysértési eljárásban történő bírósági eljárás részletes szabályait az Sztv. X., XI. és XIII. fejezetei tartalmazzák.

Ezekből következően a kifogás elbírálása során hozott I. fokú bírósági határozat ellen fellebbezésnek nincs helye, az első fokon nyomban jogerőre emelkedik.

Rendkívüli perorvoslatként pedig a bíróságok jogerős határozatával elbírált szabálysértési cselekmények tekintetében az Sztv. XI. fejezete szerint kizárólag perújításnak van helye (105. §). Olyan jellegű felülvizsgálatra, mint amelyet a Legfelsőbb Bíróság a büntetőügyekben folytathat, szabálysértési ügyekben nem kerülhet sor.

Fentiekből következően a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítványt a Be. 287/B. §-a szerint törvényben kizártnak találta, és ennek megfelelően elutasította.

A Legfelsőbb Bíróság végzése a Be. 289/A. §-a (2) bekezdésének a) pontján alapul. (Legf. Bír. Bfv. V. 1972/2002. sz.)